

TELEGRAFUL ROMÂN

Nr. 64. ANUL XIV.

Sabiiu, in 14/26 Augustu 1866.

Telegrafulu este de doue ori pe septemana: joi'a si duminica. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pe anu 7. fl. v. a. car' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Esclenti'a Sea Prea Sântitulu Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu Baronu de Siagun'a va plecá astadi la Alb'a-Iuli'a, spre a presiedé la Adunarea generala a Asociatiunei tranne pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu.

Eveneminte politice.

Sabiiu in 13 Augustu.

Korunk are o depesia privata telegrafica datata din Pest'a dela 21 Augustu n. in carea se dice ca denumirea ministeriului ungurescu se astépta in tota ór'a. Dupa cum se suna, de ministrii sunt desemnati esclusivu magnati conservativi. De programu s'aru fi primitu operatulu lui Deák despre afacerile comune.

Coresp. pestanu dela H. Ztg. scrie in 21 Aug. ca scirile in privinti'a ministeriului capata o forma totu mai consistenta. Core-spondintele dice mai departe, ca cont. Juliu Andrassy nu ia fostu pututu succede, dara staruintieloru indoite aloru Georgiu Apponyi si Aloisiu Károlyi (fostu repres. seu legatu alu Austriei la curtea din Berlinu) sa le fia succesu a castigá pre cont. Mauritiu Eszterházy pentru sistemulu ministerialu ungurescu. — Ministeriulu dara póte sa urmeze cátu mai curendu si membrii lui veru fi esclusivu magnati conservativi.

Si in privinti'a programei consuna corespundinti'a de minune cu depesi'a lui Korunk.

Naploistii, continu cor., se vede din unu articulu de duminica, ca suntu fórté nemultiamiti cu mesur'a acést'a pre jumetate, adeca cu unu ministeriu, carele sa nu aiba majoritatea in dieta; altii insa se bucura si de acést'a, vedindu ca se pune odata principiulu in lucrare. Cesti din urma dícu ca va fi numai o cestiune de tempu ajungerea la ministeriulu parlamentariu.

Unu punctu interesantu se dice ca aru fi in program'a ministeriului celui ce are sa fia, si adeca strictissim'a remanere pre-langa dreptulu istoricu alu natiuniloru pre teritoriulu santului Stefanu; cu deosebita grigia inse va fi catra drepturile natiunei sasesci si acést'a cu scopu de a infrená si a reduce la marginile firesci (?), óre care aspiratiuni la suffrage universel, ori la numeratulu dupa capete, atátu pe pamentulu ungurescu (adeca in comitate) cátu si pre celu sasescu (in scaune). —

Diuaristic'a vienesa este fórté alarmata de unu díuvariutenu „Slowo“, carele sa fia dechiaratu, ca rutenii suntu rusi si ca numirea rutenu e numire falsa. Dechiaratiunea acést'a si inclinarea ruteniloru cátra biserica resaríténa si de alta parte impregiurarea, ca togm'a acum vorbescu si foile rusesci in intiesulu acést'a, dau ansa la conjecturi fórté multe. „Debatte“ si „Presse“ si altele ceru sa se iea mesuri, cá sa nu crésca córnele ruteniloru prea mari, pentruca potu deveni periculosi imperiului. —

Cu privire la pregátirile pácei constatámu ca mergu inainte. Bavari'a inca a fácutu in 23 Aug. pace cu Prussi'a. Bavari'a va pláti 25 milióné spese de resbelu si va cede ce-va si din teritoriu in favórea Coburgului.

Negotiárilé de pace cu Itali'a spune „N. Fr. Bl.“ acum, ca se voru face la Parisu si adauge inca, ca sub personal'a mijlocire a imperatului (franc.). Greutatea cea mai mare este si acum inca aflarea unei forme, cum sa se póta trece preste cederea fácuta Franciei din partea Austriei. In privinti'a detoriei cere Itali'a sa nu se pérda din vedere tratatulu de Zürich. Dupa acél'a aru remanea dóue a cincea parte din datoriele pentru Veneti'a pe Austri'a. Cabinetulu din Florenti'a insa se imbiia a luá asuprasi si cele dóue a cincea parte si Napoleonu afla propunerea acést'a de acceptabila. Pentru fortaretielé patrulaterali vrea Itali'a sa platésca totu materialulu resbelicu, a cáruí strapurtare aru fi prea scumpa.

In 21 Aug. s'a statoritu la conferintiéle de pace in Prag'a, ca dupa subscrierea tratatului de pace sa desierzeze trupele prusiane teritoriulu austriacu, celu multu in restempu de dóue dieci de díle.

Regele Prussiei face cunoscutu cameriloru prin unu mesagiu regescu, ca este necesitate cá regatulu hanoveranu, principatulu electoralu

Hessen, ducatul Nassau si cetatea libera Frankfurt sa se incorporeze la Prussi'a. Motivulu este tinerea cea ostila a acestoru tieri in tempulu resbeluigi din urma. Totu deodata se asterne reprezentantiloru tieriei si unu proiectu de lege in privinti'a acést'a.

Se mai vorbesce si de incorporarea cetátiloru hanseate: Hamburg, Bremen si Lübeck; de Reus, Lippe, Waldeck si Schwarzbürg.

Din Parisu aducu díuarele sciri despre miscarea emigratiunei polone de acolo. Aceea se dice ca e fórté activa.

Din Turci'a sosescu sciri serióse. Nemultiamirea sa marginesca pána la erumperea unei resculári. In insul'a Cret'a au si erumpu revolutiunea si póte au cursu si sänge pána acum'a.

Din Greci'a se spune ca natiunea greca precurge cu mare atentiune tóte miscárilé din Turci'a. — Biserica din Ioni'a se au impreunatu cu cea din Elad'a prin conclucrarea sinodului, si Patriarculu au recunoscutu acést'a impreunare.

Domnitoriulu Romaniei calatorescu prin tíera. Impresiunea ce o face purtareá lui da sperantie de mai bine pe viitoriu; celu putinu asiá ne informámu din tóte pártile.

Asociatiunea.

(Urmare si capetu.)

Lucru si comicu si tristu, dar si adevératu, ca abstragendu dela unele scrieri in caus'a ortografiei si dela unele disertatiuni tinute cu ocaziunea adunáriloru generali, dela infiintiarea Asociatiunei nóstre, relativu, „Umoristulu“ s'a ocupatu mai multu de afaceri de ale Asociatiunei. (Uniculu faptu maretu cu ocaziunea dela Brasiovu ne tememu sa nu cum-va sa vina a se numerá numai intre momentele cele directive cari déca remanu singuraticé se pierdu togmái cá si o picatura singura in unu oceanu.) Nenoro-cirea acéstui'a numai, ca elu se punea numai si numai in spatele comitetului Asociatiunei in cestiuni din care cei ce scrieau documentau o prea putina precumpanire a activitatiéi acéstui comitetu. Dupa parerea acestoru d. umoristici, comitetulu trebuea sa ne faca si literatura in toti ramii, sa edea adeca opuri scientifice, sa recruteze de unde-va unu redactoru pentru o foie a Societátiéi si póte si abonanti s. a. Dara nici Dloru nici altii din sutele de membri nu au pasitu cu vre-unu operatu seu cu vre-o propunere practica pentru realisarea unoru puncte din cele citate in rendulu trecut, seu cu altele de felulu acést'a; nici Dloru nici altii nu au imbultitu nici pre comitetu, nice díuarele nóstre cu lucrári, din care sa se véda o neaperata lipsa de aparerea unei foi proprie a Societátiéi. La noi se vede ca se implinesce proverbialu, ca suntemu toti domni, buni de a dá ordini, si de sacu prin urmare nu are cine sa tína.

Díuarele nóstre, si pecátu ne aducemu aminte cu deosebire Telegrafulu Român, au lualu ce e dreptu in vre-o dóue renduri dela infiintiarea Asociatiunei cestiuni de felulu acést'a inainte. Au apelatu la atentiunea Asociat. cu deosebire in afacerile meseriasiloru nostri, decátu asiá de putinu interesu s'a aratatu in urm'a apeluriloru, incátu totulu au remasu „glasu resunatu in pustia“. Membri in afara se paru a-si aduce aminte de Asociatiune (nu toti) mai numai candu se facu Adunárilé generale, cari, lucru prea firescu, nu potu durá decátu multu trei díle.

Sa nu trecemu cu vederea, cum amu mai dísu, si impregiurarea, ca in anii din urma au cuprinsu atentiunea multor'a decursulu evenemintelorú politice, incátu nu au patutu sa se intereseze mai tare de afaceri ce aru cadé in sfer'a activitatiéi Asociatiunei. Insa suntemu noi si astadi asiá de putini, incátu sa nu mai avemu ochi si urechi si pentru lipsele ceste de tóte dílele? Séu au ajunsu tóte la perfectiunea, de unde sa nu se mai póta face nimic'a? Nice un'a nice alt'a. Si déca avemu cui sa ascriemu neinteresarea acést'a, apoi acést'a in cea mai mare parte avemu de o ascrie comoditatiéi nóstre, comoditatiéi, carea se pare a asteptá sa ne vina tóte dea gat'a fára de a pune umerulu la ce-va.

Sa nu ne sfimu a reveni chiaru si asupr'a Comitetului si pentru cá sa nu apáremu critici fára de socotéla s'a observámu ca protocoelé siedintieloru comitetului potu servi de criterii pentru

activitatea lui în genere și pentru a membrilor în specie. Și facându-și merita deosebire între acei membri, cari prin pozițiunea loru' oficioasă nu au putut participa de dreptul la toate ședințele, vomu' afla totuși și de aceia, cari nici prin oficiu nici prin alte ocupațiuni n'au putut fi absolutu' împedecați, ba de acei ce când e treb' la vorba, sunt cei mai inflacărați naționaliști, dar a căroru' nume de ani nu li le mai vedem figurându, cel puțin în protocoalele ședințelor de comitete. Cu toate aceste cazuri speciale, Comitetulu' ca atare, nu au stat pre locu. Elu sub privighiarea conducătorilor sei și prin energi'a membrilor au înaintat bunastarea Asoc. în unu modu destul de îmbucurătoru.

Ce facu membrii ceilalți? Avemu unu numeru frumosu de inteligenți, răspândiți prin popor în tota țier'a, parte oficiali, parte și profesori, economi, neguțiatori, industriasi chiaru, apoi notari, mai luminați (?) decât dascălii și preoții, cel puțin așa se dice; au luat vre-o inițiativă în întielesulu' statuteloru și concludeloru Asociațiunei, că sa ajute ce-va la lipsele poporului? Sa nu fimu nedrepti. Amu întielesu din audite și spuse, ca în districtulu Făgărașului erau sa se puna în lucrare așa numitele valasii, firesce și aceste fără de vre-unu nescu cu lucrările Asociațiunei. Asemenea ni se spunea din Scaunulu Mercurei. Nu scim ce și câtu s'a facutu, dar trebuie cu multamire sa memorăm impregiurarea acest'a, căci cel puțin ide'a e în ăresi care afinitate cu lucrările Asociațiunei și deca nu va fi succesu, apoi de siguru nu din alta vina, decât din aceea, ca nu voru fi fostu spriginiti inițiatorii în punerea în lucrare și pôte unde se aru fi recerutu în îndreptarea normeloru, după care aru fi a se pune așa ce-va în lucrare.

Ne dore anim'a dară trebuie sa o spunem curatu și pre fată, ca Asociațiunea nu e sub influența autonomiei bisericeloru, este independența de confesiunalități, este afacerea comună a întregii inteligențe, naționali — și așa aci nu ne vomu pute escusa cu nimic'a, nu vomu putea arunca vin'a pre unii seu pre alții, ci deca nu mergem înainte vomu trebui sa o purtăm cu totii pre conștiința noastră.

Amu avea cuventu de a intra și mai afundu în cauzele care ne suntu împedecătoare, dară ne reținemu, pentru că nu și nevrendu sa lovim în susceptibilitatea cui-va.

Sa luăm așa dară sarcin'a totii pre umerii nostri, chiaru și neplăcută fiindu. Sa depunem toate aplecările de sgadări și de a inventa numai la câte nascociri unii asupr'a altor'a, după cum se vede a fi inruptu în noi bôl'a acest'a în tempulu din urma, și sa nu cautăm totii de a trece numai de autorități mari, spre a ne castiga o falsă popularitate. Aceste toate ne voru despărți unii de câtra alții și atunci apoi chiaru și institutul nostru de „Asociațiune“ va fi numai o satiră în gurile și scrierile noastre.

Spre încungiurarea acestei impregiurări din urma va fi de ajunsu, că biter titulatur'a ce o pörta Asociațiunea noastră „pentru literatur'a și cultur'a poporului român“ sa o avemu pururea dinaintea ochiloru și sa cautăm ca cea din urma parte sa devina unu cultu pentru fia care românii întielege, căci de amu dobandi tota lumea literaturii și nu vomu putea lăti, seu nici atât'a, nu vomu putea sprigini lătiarea culturii în popor, nimic'a vomu fi.

Poporul este basea pre care se întemeieza societatea, din elu ese cetățienimea și celelalte clase ale societății. Basea cea bună sustine edificiulu întregu. Acest'a dară sa ne fia grigi'a cea d'antăiu. Firesce, că Asociațiune aru trebui sa ne marcăm bine marginile activității. Sa ne fia chiara problem'a înaintea ochiloru, că sa scim unde avemu întreg'a acțiune și unde avemu de a lucra în contielegere cu autoritățile civile și bisericesci.

După a noastră parere cel mai grabnicu ajutoriu l'amu putea da și totu odata cea mai d'antăiu datorie ne-amu implini atunci, cându ne-amu tiermuri privirea mai întâiu la ocupațiunile poporului nostru. Cându amu caută, că o parte din tressulu se ocupa cu agricultur'a, alta cu economi'a de vite. Cându mai departe amu caută sa se afle mijloce mai corespunditoare recerintelor de astadi pentru cultivarea amanduroru ramiloru acestor'a și cându amu caută că bratielor prisositoare sa li se dea alte ocupațiuni. Acest'a inșă sa se faca de așa, încatu sa se simta și de popor, ba sa concurga și elu cu sfatulu din esperințele sele, căci altminteră iara lucrăm în ventu.

Spatulu unui diariu ne impune a ne tiermuri pre lănga atât'a. Credem inșă ca și aceste putine, considerate, voru fi de ajunsu pentru impulsulu ce-lu dorim, sperăm în fine ca ce este de suplinitu se va suplini, de considerările și consultările mai multor'a.

Cându se voru delatură pedecile și implini dorințele noastre exprimate aci, atunci vomu crea și interesanti mai mult de afacerile Asociațiunei, voru incepe ei inșii a cere a li se da a mână o fôia seu o carte sa cetesca, sa invetie, se voru immulti cei ce si-aru descoperi părerile în publicu și deca foile ce le avemu, nu aru fi de ajunsu atunci sa se creeze o fôia nouă. (Se întielege de sine, ca crescendu capitalulu la o marime mai mare. De

24 mii sa nu ne spăriem, ca pentru o întreprindere așa mare cum si o au luat înainte Asociațiunea, trebuie bani și capitalulu o cu multu mai putinu, decâtu sa se pöta în momentu estinde la spese mari). Atunci vomu putea vedea și folosele în popor, căci elu atunci conlucrandu cu noi alaturea va incepe în adeveru a trăi. În tipulu acest'a vomu face prob'a deca tresaltarea dela 1848 și deca momentulu dela 1863/4 au fostu o consecința naturală din puterea noastră de viétia, seu unu ce adusu de întemplantu !

Revista diuaristica.

„Patrie“ diariu parisienu se ocupa de Austri'a în unu articolu intitulatu „Austri'a în viitoriu.“ Korunk reproduce în estrasu acelu articolu din care scötemu și noi următoarele :

În introducerea demostrea articolulu neoportunitatea politice materiale. Mai departe arata ca regimulu vienezu ocupatu cu politic'a estera nu s'a ingritu de afacerile interne și dice ca e destulu de cunoscutu ca unde a dusu politic'a de înainte de 1848 „divide et impera“. Folosindu-se de contrarietățile varieloru soiri ia succesu a-si asigură paralisarea unor'a prin celelalte și pe cându de o parte se nevoia cu acesta tristă împartire, de alta parte le-a spoitu întregulu cu spoiala nemtiésca. Așa precându de o parte împedecă bun'a întielegere între popore caută sa le unesca prin germanisare.

Modulu acest'a inșă nu au putut produce ce-va statornicu, ci ce-va ce de cate-ori sa facea vre-o schimbare în afara ameninții cu desolare.

Speréza — articolulu — ca regimulu austriacu vediendu ca germanisarea s. c. l. i i facu numai necasuri, va separă deosebitele soiuri în regate deosebite, le va dá autonomi'a și Imperatul le va fi rege.

După scriitoriulu articolulu separarea aru trebui facuta așa: În centru magiarii, la apusu nemții, la resaritu romanii, la média nôpte slavii de média nôpte adeca : cehii și moravii, la média-di slavii de média-di, cari sa se cuprinda sub numirea generală de serbi.

Proiectulu de lege

pentru regularea naționalităților și limbilor patriei.

PARTEA I.

Dispusetiuni generali.

§ 1. Între marginile Ungariei proprie forméza următoarele popore, că părți constitutive esentiale ale patriei totu atât'a factori ai dreptulu publicu, seu naționalități egale îndreptătite, precum : magiarii, romanii, slovacii, nemții, serbii și rusinii.

§ 2. Toate aceste naționalități si-au reprezentatiunea lor comună și conlucra colectivmente în diet'a țierei, precum și la toate dicasteriele, autoritățile și tribunalele țierei, unde suntu ele chiamate a participa, prin membri din sinulu seu alesi seu denumiti, și în acest'a colectivă conlucrare a lor se cuprinde și se manifestă comuniunea legelativă și administrativă și unitatea politică a patriei.

§ 3. Membrii fia-cărei din cele șase naționalități regnicolare între sine reprezenta atâtu la dieta, câtu și ori unde suntu ei chiamați prin alegere seu denumire, — pre propri'a sea naționalitate.

§ 4. Limb'a, portulu și colorile fia-cărei din aceste naționalități suntu egale — îndreptătite ; dar marc'a și însemnele țierei romanu și mai departe tuturor comune.

§ 5. Fia-care naționalitate are dreptulu de asemenea sprigini și scutire din partea tuturor autorităților publice, și de asemenea ajutoriu din mijlocele țierei.

§ 6. Fia-care naționalitate are dreptulu de a-si redică totu feliulu de institute de învățământu și cultura, ear institutele susțătore, seu cari în viitoriu se voru redică curatu din spesele statulu se dechiara de institute comune ale țierei, adeca ale tuturor naționalităților patriei de o potrivă.

§ 7. Aceste dispusetiuni au vertutea legiloru fundamentali ale patriei și nu se potu strămută, decâtu prin consensulu de două părți de trei a reprezentanților naționalităților patriei.

PARTEA II.

Dispusetiuni speciale.

§ 1. Spre scopulu regulării și executării egalei îndreptățiri a naționalităților și limbilor, comitatele și districtele țierei se voru aronda așa, încatu în fia-carele sa devina un'a din cele șase naționalități câtu se pôte de curatu, seu cel puțin în majoritatea absolută.

§ 2. În comitatele și districtele ce și după acesta arondare voru fi mestecate, cercurile administrative și cele electorali se voru aronda în asemenea modu.

§ 3. În fia-care comitatu, districtu, municipiu cetățienescu și comunitate orășienesca seu satenesca naționalitatea precumpanitoare seu a majorității absolute e naționalitatea publică, și limb'a ei e limb'a oficioasă, adeca limb'a tuturor autorităților și ofielor publice.

§ 4. Limb'a minorităților celorlalte naționalități regnicole în ast-feliu de locuri e facultativă pentru toți cei ce se țin de acele minorități și oficiile fatia cu acele au a-si da decisiunile în aceea-si limba.

§ 5. În asemenea mod e permisivă limb'a magiara, în toate părțile țerei, chiar și unde nu se afla poporul magiaru — pentru toți membrii națiunii magiare.

§ 6. Toate desbaterile și actele oficiale, chiar și manipularea internă în ast-feliu de părți și locuri se fac în limb'a oficială a lor, și totu în această limba se substernă instanțelor mai înalte.

§ 7. Comunicatiunea cu autoritățile de aceea-si naționalitate se face în limb'a lor oficială; cu cele de alta naționalitate, prelunga originalului limbii proprii oficiale în traducere magiara.

§ 8. Instanțele mai înalte atât cele politice; cât și cele judiciare, se vor organiza așa, în cât să aiba destui membri calificați spre a compune secțiuni sau senat pe seamă a fiecărei naționalități, atât pentru reprezentarea lor acolo, cât și pentru pertractarea și deciderea cauzelor lor în totu aceea-si limba în cari voru fi ele substernute.

§ 9. Comunele sau părțile ce nu se țin de nici un'a din cele șase naționalități ale țerei pot să si alege ele însă-si un'a dintre cele șase limbi oficiale.

§ 10. Conformu acestor dispozițiuni în comitatele, districtele, și municipiile cetățienesci la calificatiunea pentru oficiile publice se cere cunoștința deplină mai întâi a limbii oficiale, apoi a limbii magiare și minorităților naționale ce se afla acolo.

§ 11. La Universitatea pestana se vor redă catedre pentru propunerea dreptului public și a tuturor drepturilor private împreună cu procedurile în toate limbile naționalităților țerei.

§ 2. Limb'a oficială a dietei și a regimului țerei e limb'a magiara, în această limba decurge de comunu manipulațiunea și se fac desbaterile și legile, în ea se emite testula originală alu ordinațiilor și rezoluțiilor mai înalte, dar limbile celorlalte naționalități ale patriei sunt pentru densele și toți cei ce se țin de ele aci în asemenea mesura facultativă că și limb'a magiara în părțile de jos, adică: aceste naționalități și reprezentanții și toți membrii lor se pot folosi liberu și la dieta și înaintea regimului de propriu sea limba națională și în ori ce cauze a lor deslegare are să urmeze totu în aceea-si limba în care sunt substernute; iar legile dietei și ordinațiile regimului, pentru ca ele fatia cu poporul acelor-si naționalități să aiba putere obligativă trebuie să li se publice în limb'a lor proprie în testu din oficiu tradusă. (Va urmă.)

Consemnarea ostasilor romani cașiați, raniti, sau perduți pre campulu dela medianópte.

(Dupa „Albin'a“).

Numele cele publicăramu până acum'a fura toate din lupt'a cea mare dela Custozza din 24 Iunie pre teritoriulu italianu. Despre perderile în atacurile avangardelor luaramu puțină notitia. Incepem acum perderile de pre campulu de medianópte.

Lupt'a dela Trantenau în 24 Iunie 1866.

Dela reg. de inf. duce de Parm'a nrulu 24 din comp. 15. Rane grele primira: A. Goianu, Nicolae Petrascu, Tanasie Pitilacu. — Rane ușore primir: Vas. Smucu. — Din comp. 17. Morti: Nicolae Cilinu, Vasile Nosci. — Greu raniti: Petru Trufi, Andreiu Gandej, Dimitru Lacusta. — Din comp. 18. Morti: Timofi Ciciulu, Alesu Pisicu.

Dela reg. de inf. Br. Airoldi nrulu 23.

Morti: Tobia M. Bai'a, Coverisianu, Vasile Mihailescu, Antonu Branu, A. Hinteresianu, Ioann Bodo, I. Pasiaca, G. Trénca, Aloisie Crisianu, Georgiu Costinu, Farago, Suciu, Branu, Gazdacu, S. Tomiciu, Antotomie Perga, Ioann Chisu, Petru Bucuru, Mateiu Cibula, S. Hodocu, S. Silagi, Costa Basianu, Vinc. Piriciu, L. Ciociciu, Iosifu Uriponoviciu, Liliescu, Olteanu, Torosianu, Sierbanu, Rusalia, Chilu, I. Slanescu, G. Calusieriu, At. Puiu, Gligoru Barta, Bander, Pautiu, Cosmanu, Ios. Barceu, Bend'a, Iliesiu, Irvinentiu, I. Vasutiu, Milcea, Rosu, Georgiu Gordanu, Petru Iliesiu, Martinu Sterianca, Georgiu Vreescu, I. Marcusianu, Nicolae Dum'a, Paulu Fodorescu.

Raniti: Pucea, Petru Manu, Stef. Ghetii, Colosara, Lazaru Malasi, Bali, F. Balanu, Paulu Clisutia, Georgie Vid'a, Dim. Baicu, Stefanu Burd'a, Ioann Chisu, L. Deacu, Ios. Budia, Michailu Colompariu, Iosifu Tauli, Nic. Vacusiu, Iosifu Prodanu, I. Obedariu, V. Dobei, Ioann Toderescu, Paulu Feru, Stef. Popu, I. Varg'a, G. Popu, Iosifu Paiciu, Stefanu Dudasiu, Ioane Orvatu, Iac. Orvatu, G. Dudasiu, Martinu Orvatu, E. Sasu, Ilia Cocosiu, Trifonu Sugaru, Gligoru Varadi, Iosimu Petrusca, P. Calinca, Gligorie Pistroi, Georgiu Soboitu, Nicolae Uson, Marcu Ermosi, Costan Telceanu, Anton Palaritia Iosifu Vasu, Antonie Untariu, Dimitrie Torgovanu, Georgiu Grigia, Bodeniceariu, Ioann Frusina, Iosifu Uli, Nicolae Filipu, Ioann Scurovea, Rusu, Ioann Bogdanu, Lestariu, Bobariu, Sasu, Calvinpele Hadosianu, Petricei, Stefanu Nicolescu, Ioann Tegelu, Georgie Vacescu, Petru Vagiescu, Iacobu Bed'a, Iosifu Moșearu, Stefanu Farago, Mihailescu. (Va urmă.)

Veneti'a inferioare 20 Augustu 1866.

Prea Onorate Domnule Redactoru! Viu prin acestea siruri a te incunoscintia despre unu actu importante pentru tractulu nostru venetianu și anume modulu, în carele a decursu serbarea dilei onomastice a Majestății Sele prea grătosulu nostru Monarchu Franciscu Iosifu I:

Vineri ser'a în 17 l. c. s'a iluminatu cancelaria tractului și casa de locuinta a Domnului Jude procesuale Georgiu Mohanu și înaintea cancelariei s'a redicatu stindardulu austriacu și celu tricoloru național; iară Sambăta, carea pentru noi a fostu o di de indoita solemnităte fiindu diu'a serbării Schimbării la fatia a Domnului și Măntuitorului Christosu și diu'a onomastica a Majestății Sele Imperatorului la 8 ore dimineața tota inteligintia tractuala însoțita de Dlu Jude procesuale și urmarita de poporu numerosu, cu ambele stindarde falzainde a mersu la biserică, cei greco-orientali la biserică gr. orientala; eara cei gr. cath. la cea gr. catolica, unde apoi s'a începutu servitiulu divin, sub care tempu s'a datu și vre-o câte-va salve. La finea servitiului s'a spusu o cuventare corespundătoare dilei solemne. La estrea din biserică Domnulu Jude procesuale a înpartit daruri de bani poporului pentru onomastică Majestății Sele, iară pre inteligintia a invitat'o la prandiu, unde prin respectivi oșpeti s'au radicatu toastu pentru vieti'a și sanatatea Majestății Sele Imperatorului și a Majestății Sele Imperatesei și a întregi case Habsburgice, pentru Preasfintii Archiepiscopi și Mitropoli Andreiu și Alesandru, pentru H. Sea D. Cap. supr. Cavaleru de Puscariu, pentru P. on. capi bisericesci ai Distr. Fagarasiu D. Petru Popescu protop. și Dlu Antoneli vicariu și în fine pentru tote autoritățile naționale. De altadata mai multe. I. U.

Principatele române unite.

București 8/20 Augustu

Schimbare în ministeriu. D. Generariu I. Ghie'a, s'a retrasu și s'a numitu în locu-i, onorabilele d. Colonelu Haralambie, fostu locoteninte domnescu.

O epistola particulară ce primimu acum din Constantinopol ne spune că Pört'a s'aru fi otăritu a recunoșce în curendu Domni'a lui Carolu I și ereditatea, ast-feliu precum au otărit'o națiunea.

S'a făcutu cunoscutu aci, la tempu, că Pört'a eră dispusa de multu la această recunoșcere, dar că pusese ore cari condițiuni; s'a făcutu cunoscutu asemenea că acele condițiuni, nu erau așa precum se relatau de inimicii națiunii, și că cu toate aceste, Domnulu românilor și guvernulu seu, le-a respinsu îndată, dechiarandu că nu pôte primi nici o condițiune, fie câtu de mica, afara din cele cuprinse în tratate și în conformitate cu constituțiunea votata de națiune în 30 Iunie trecut.

Doi dintre miniștri (fosti, și acum demisiunati. Red. „Tel. Rom.“) au cochetalu cu Türr pe la dosulu celorlalti colegi cu totu adinsulu; ei s'au învoitu a tramite și unu agentu la Klapka. Acelasiu trecut prin Transilvania, de unde însă tramise sciri foarte rele, că adică cu românii ardeleni nu e de vorbitu, că ei nu vreau se scie nici de o alianță cu magiarii, cari i-au înșelatu de atâtea ori și i-au tiranitu reu, că preotii românesci aru stă în soldulu nemțului că și amplotii, că literatii românilor aru fi oameni seraci că furlanii și că savoiardii, servili și marginiti la capătiena că și neguțatorii din Brasiovu, că secuții aru fi și mai prosti și că fruntasii lor s'aru teme reu de strângurile în care căduseră Varadi, Horvath s. a. la 1856 în M. Oșiorheiu și St. Giorgiu; iară sasii aru fi buni aumai în Dobrogea, pentru că sa scurga lacurile și baltile și sa semene ordiu. Totusi cei doi minștri candu au vedutu că lucrulu aru fi pregatitu în câtu-va, descoperira planulu lor și la ceilalti. Türr adică, eră de parere, că numai sa se faca invasiunea, pentru că atunci și românii și secuții aru vorbi cu totulu altfelu, mai alesu de că va fi și Bethlen în mijloculu lor. Atunci se întempla în sedntia ministerială o scena frapantă. Ministrulu Lascaru Catargiu că unu credinciosu aparatoriu alu vechei politice moldavo-românesce tradiționale, califică conduit'a celor doi minștrii, cari cutesara a tractă cu revoluțiunea ungurască în numele guvernului, pre câtu se pôte mai aspru, apoi dechiară că elu nu mai pôte stă în ministeriu cu asemenea colegi. Toti ceilalti minștrii se alaturara langa Catargiu. Îndată apoi întemplarea acest'a se făcu și principelui Carolu cunoscută. Acest'a înca sescarbi și întarită dicendu, că elu înca nici nu scie de că va pôte stă siguru pe tronul și iată că afla locm'a dintre minștrii lui cari lu compromitu, totu odata dechiară din nou că sa se scia pentru totudeună, cumca elu e determinatu a tine strinsu neutralitatea și bun'a prietenia cu toate puterile vecine.

Eacă adevărat'a cauză a căderii celor doi minștri moldo-românesci, eacă pentru ce a făcutu și Türr unu fiasco atât de stralucitu!

Se spune că Türr a trecut din București la Serbi'a, unde a patit'o întocm'a, eară acest'a mai alesu din acea cauză, că serbii mai nu cunosc nici unu felu de diversiune între domni'a otomana și între cea magiara.

„G. Tr.“

Publicarea

baniloru incursi la fondulu Asoc. tranne dela siedinti'a Comitetului Asoc. tinuta in 7 Augustu c. n. a. c. pâna pre tempulu adunârei gen. a Asoc. tranne tinute la Belgradu in 27 Augustu c. n. a. c.

1. Prin D. V. Capitanu si Col. Asoc. in Fagarasiu, Ioanne Codru Dragusianulu s'a tramesu la fondulu Asoc. 60 fl. si anume: a) dela D. c. r. Capitanu Michaelu Poparadu tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ 5 f., b) dela D. Fiscalu distr. Ioanne Romanu tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ si 186⁵/₆ 10 f., c) dela Il. Sea dlu Capitanu supr. Ioanne Cav. de Puscariu tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 f., d) dela D. V. Capitanu Ioann Codru Dragusianulu tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ 5 f.; e) D. Assessoru distr. Gregoriu Maieru tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 f., f) D. Notariu distr. Danila de Gremoin tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 f., g) D. Protopopu Petru Popescu tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ 5 f., h) dela D. Pretore Georgie Fagarasiu tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ (restéza pre anii 186²/₃ si 186⁴/₅) 5 f., i) dela D. Asessoru mercantile Georgie Eiseru tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ 5 f., k) dela D. maestru de posta in Sierpianiu (Siarcaia) Nicolau T. Ciureu tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ 5 f., l) dela D. presiedintie a sedriei distr. in Fagarasiu Georgiu Laszlo, tax'a de m. ord. nou pre an. 186⁵/₆ 5 f. Sum'a 60 fl. v. a.

2). Prin Dlu Colectoru alu Asoc. in Zlatn'a Lazaru Piposia (sen.) s'a tramisu 10 f. v. a. si anume: a) dela D. parochu in Zlatn'a, Gedeonu Blasianu tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ 5 f., b) dela D. proprietariu in Zlatn'a Georgie Rosc'a tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ 5 fl. Sum'a 10 fl. v. a.

3). D. Secr. I. alu Asoc. Georgiu Baritiu tramete tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ in suma de 5 fl.

4) Prin D. negutiatoriu si Col. Asoc. in Muresiu Osiorheiu Iosefu Fülepp s'a tramesu la fondulu Asoc. cá taxe anuali 55 fl. v. a. si anume: a) dela D. Assessoriu de sedria Constantinu Panciu tax'a pre an. 186⁵/₆ (restéza pre 186⁴/₅) 5 f., b) dela D. Assessoru la Tabl'a regia Nicolau Gaetanu tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 f., c) dela D. Assess. la Tabl'a regia Georgie Romanu tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 f., d) dela D. Assess. la Tabl'a regia Antoniu Stoic'a tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 f., e) dela D. Assessoru la Tabl'a regia Mateiu Popu de Gridu tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 f., f) dela D. negutiatoriu Danila Moldoveanu tax'a pre 186⁵/₆ 5 f., g) D. negut. George Moldoveanu tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 f., h) dela D. negut. Iosefu Fülepp tax'a pre 186⁵/₆ 5 f., i) dela D. negut. Ioanne Bardosi tax'a pre 186⁵/₆ 5 f., k) dela D. negut. Radu Fogarasi tax'a pre 186⁵/₆ 5 f., l) dela Biserica gr cat. dln Muresiu Osiorheiu pre an. 186⁵/₆ 5 f. Sum'a 55 fl. v. a.

5). Prin Dlu Senatoru si Col. Asoc. in Orescia, Ioanne Balomiri s'a tramesu cá taxe anuali 40 f. si anume: a) dela D. Secr. judicialu Nicolau Barbu pre an. 186⁵/₆ (restéza pre 186⁴/₅) 5 f., b) dela D. Notariu supremu magistratualu Iacobu Orosz tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 f., c) dela D. propriet. in Cugiru Nicolae Mariutiu tax'e pre anii 186⁴/₅ si 186⁵/₆ (restéza pre 186²/₃ si 186³/₄) 10 f., d) dela D. negut. Spiridonu Tatartzi pre an. 186⁵/₆ (restéza pre 186²/₃ si 186³/₄) 5 f., e) dela D. propriet. Nicolae Zacharia tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 f., f) dela D. senatoru Ioanne Balomiri tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 fl. g) dela D. protop. Nicolae Popoviciu tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 fl. sum'a 40 fl. v. a.

6). D. Vicariu in Hatiegu, Petru Popu tramite la fondulu Asoc. tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ 5 fl. v. a.

7). Domnii: Dr. Nicolae Stoi'a medicu si Visarionu Romanu proprietariu, ambii din Resinariu, au depusu la fondulu Asoc. tax'a de m. ord. pre an. cur. 186⁵/₆ a 5 fl. v. a. laolalta: 10 fl. v. a.

8) D. Dr. Ioane Borcea a depusu la fondulu Asoc. tax'a de m. ord. nou pre an. Asoc. cur. 186⁵/₆ in suma 5 fl. v. a.

9). D. Teodoru Moldovanu Bucsi'a economu in Mediasiu a tramisu la fondulu Asoc. tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ 5 fl.

10). D. Directoru gimn. in Brasiovu, Gabriele I. Munteanu a tramisu la fondulu Asoc. tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 fl.

11). prin D. Canonicu secr. metrop. si col. Asoc. in Blasiu Ioane Fekete Negrutiu s'a tramisu la fondulu Asoc. 20 fl. si anume: a) dela D. prof. gimn. Alimpiu Blasianu tax'a de m. ord. pre an. cur. 186⁵/₆ 5 fl. b) dela D. superioru alu monastirei Blasiiului, Tom'a Jeronimu Albani pre an. 186⁵/₆ 5 fl.

NB. (restéza pre anii 186²/₃ 186³/₄, 186⁴/₅ vedi conspectulu membriloru pag. 10 nr. cur. 3).

c) dela D. deregatoriu metrop. Alesandru Neagoie tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 fl. d) dela Rvn. D. Canonicu Const. Papfalvi totu pre an. 186⁵/₆ 5 fl. sum'a 20 fl. v. a.

NB. (Cei 5 fl. intreicatori din list'a tramisa prin D. Dr. Ioane Bobu si publicati in nr. 60 a „Tel. Romanu“ suntu tax'a pe an. 186⁵/₆ pentru Dlu prof. Alesandru Micu).

12) D. Jude singulariu in Teac'a, Iosefu Popu tramite la fondulu Asoc. tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ in suma 5 fl.

13). prin D. prot. si col. Asoc. tranne in Clusiu Vasiliu Rosiescu s'a tramisu la fondulu Asoc. 46 fl. v. a. si anume: a) dela D. prot. Ioann Pamfilie pre an. 186⁵/₆ 5 fl. b) dela D. Capelanu

Gregoriu Chif'a pre an. 186⁵/₆ 5 fl. c) dela Il. Sea D. Cons. gub. Elia Macelariu tax'a pre an. 186⁵/₆ si pentru 1 esempl. actele ad. gen. I II III 6 fl. d) dela D. Secretariu gub. Nicolau Barbu pre an. 186⁵/₆ 5 fl. e) dela Il. Sea D. Consiliariu gub. Vasilio Buteanu tax'a restante pre an. 186⁴/₅ 5 fl. f) dela Il. Sea D. Consiliariu Dr. Ioane Majoru restantia pre an. 186³/₄ 5 fl. g) dela D. Secretariu gub. Servianu Popoviciu restantia pre an. 186⁴/₅ 5 fl. h) dela D. Secretariu gub. Ladislau Vajd'a tax'a rest. pre an. 186⁴/₅ 5 fl. i) dela D. prot. si col. Asoc. Vasilio Rosiescu tax'a pre an. cur. 186⁵/₆ 5 fl. Sum'a 46 fl. v. a.

Dela Secretariatulu Asoc. tranne române.

Sabiu in 25 Augustu n. 1866.

Nr. 11—2

Concursu.

La scól'a populare rom. gr. res. din Comun'a Talmacielu in Scaunulu Sabiului, se cere unu invatietoriu cu salariu anuale de 120 fl. v. a. cuartiru gratuit, lemne de incalditu, si o grădina de 80 □ stângini.

Pentru acestu postu vocantu, se deschide concursu pâna la 15 Septemvre a. c. st. v.

Dreptu aceea, ori-care doresce, a concurá pentru postulu susu numitu, are a tramite la Scaunulu protopopescu alu Il-le alu Sabiului, pre lănga petitiune timbrata cu 50 xr. v. a.:

1) Atestatu despre aceea, ca au absolvatu cu purtare buna, si sporiulu de cl. I-a celu putinu gimnasiulu micu, si cursulu pedagogicu in Instiutulu archidiecesanu din Sabiu. Si, ca este bine procopsitu in tipiculu, si cantările bisericesci.

2) Atestatu de botezu, su de purtare morala; acestea pana in terminulu mai susu prefiptu, spre urmarea mai departe, sa se astérna la laudatulu Scaunu Protopresbiteralu.

Talmacielu 5 Augustu 1866.

Efori'a scólei populare gr. res. din

Talmacielu.

Nr. 8—3

Citatiune edictala.

Alessandra Frid, de religiunea greco-orientala, de prof-siune croitoriu, din Bichisiu in Comitatulu Bichisiului, carele de doi ani si mai bine, cu necredintia au parásitu pre legiuit'a sea Sotia Mari'a nascuta Bacuti, totu de acolo, prin acést'a se citédia, ca dela datulu mai din josu, in terminu de unu anu si o di, sa se infatisiedie inaintea subsemnatulu Consistoriu, cu atât'a mai tare, căci la din contra, caus'a divortiala pornita in contra' lui de Sotia sea, se va decide si in absentia densului.

Aradu 7 Iuliu 1866.

Consistoriulu greco-orientalu alu Diecesei Aradului.

N. 10—2

Edictu.

Din partea oficiulu Opidanu Dobr'a in Comitatulu Hunedórei, se face de comunu cunoscutu, cumca in 21 Septemvre a. c. se voru dá urmatórele obiecte opidane pe trei ani dela 1-lea Ianuariu 1867 pâna la finitutu lui Decembre 1869 pe calea licitatiunei publice in arenda, p. c.

a) Dreptulu de crismaritu cu ospatari'a opidana din piati'a Dobrei, ce constá din 1 sala, 8 odái de locuintia, 1 bucataria, 1 camera, 2 grajduri pentru 30 de cai, si 1 sopronu, cu grădina de legumi — cu strigarea 1-a 1600 fl. v. a. pe anu.

b) Dóne mori de macinatu farina, 1 cu 2 — si 1 cu patru róte, in riulu opidului Dobr'a, — cu strigarea 1-a 966 fl. v. a. pe anu.

c) Vam'a tergului la 4 terguri mari, — si obiectulu de macelariu, — cu 1-a strigare 400 fl. v. a. pe anu.

d) O fauria cu 2 locuintie, 1 camera si localulu de fauritu — cu strigarea 1-a 70 fl. v. a. pe anu.

e) Trecatura peste ap'a Muresiu cu 1 brodu, 1 luntritia (cinu), 1 casa cu 2 locuinti si dreptulu crismaritului, — cu strigarea 1-a 50 fl. v. a. pe anu.

f) O casa de locuintia sub nr. 35 in Dobr'a cu 3 locuinti, 1 camera, 1 bucataria, 1 grajdu, 1 sopronu, si gradina de legumi — cu 1-a strigare 50 fl. v. a. pe anu.

g) O casa de locuintia sub nr. 85 in Dobr'a cu dóne odái de locuitu si 1 bucataria — cu întâi'a strigare 36 fl. v. a. pe anu.

Competinti la acésta arendare au sa depuna inainte de inceperea licitatiei unu Vadium de 10% din pretiulu strigárei — in bani gat'a inaintea comisiunei licitatóre.

Licitatiunea se va tine in cancelari'a opidana Dobr'a, unde se potu vedé conditiunile licitatiunei, si contractele de arenda.

Dobr'a in 12 Augustu 1866.

Dela oficiulu opidanu.

Burs'a de Vienn'a.

Din 12/24 Augustu 1866.

Metalicele 5%	62 15	Actiile de creditu	148 70
Imprumutulu nat. 5%	66 50	Argintulu	128
Actiile de banca	728	Galbinulu	6 14